

૧. દર્દેક પ્રશ્નનો [a] અથવા [a(i)] અને [a(ii)] જ લખવાના રહેશે.
 ૨. પ્રશ્ન : ૧[a] અથવા ૧[a(ii)] અને ૧[a(i)] તથા ૨[a] અથવા ૨[a(i)] અને ૨[a(ii)] ના 14 માર્ક્સ ના બદલે ૧૮ માર્ક્સ રહેશે.
 ૩. પ્રશ્ન : ૩[a] અથવા ૩[a(ii)] અને ૩[a(i)] તથા ૪[a] અથવા ૪[a(i)] અને ૪[a(ii)] ના 14 માર્ક્સ ના બદલે ૧૭ માર્ક્સ રહેશે.
 ૪. દર્દેક પ્રશ્નનો પ્રશ્ન નં ૧(b), પ્રશ્ન નં ૨(b), પ્રશ્ન નં ૩(b) તથા પ્રશ્ન નં ૪(b) (ટુંકા પ્રશ્નો) વિદ્યાર્થીઓ લખવાના નથી.

1](a) સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ તથા લક્ષ્ણો ચર્ચો.

[14]

અથવા

1](a)(1) વૃદ્ધિનો ખ્યાલ સમજાવો.

[07]

(2) વટાવનો ખ્યાલ સમજાવો.

[07]

1](b) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ચાર)

[04]

- 1) જો નિર્ણયના પરિણામે ખર્ચ કરતા આવકમાં વિશેષ વધારો થાય તો તે કચો સિધ્ધાંત કહેવાય?
- a) આવકનો સિધ્ધાંત (b) વૃદ્ધિનો સિધ્ધાંત (c) સમ સીમાંતનો સિધ્ધાંત (d) વૈકલ્પિક ખર્ચનો સિધ્ધાંત.

2) ક્યાં સિદ્ધાંતને અપિક્તાનો સિધ્ધાંત કહેવાય છે?

- a) વટાવનો સિધ્ધાંત (b) વૈકલ્પિક ખર્ચનો સિધ્ધાંત (c) સમ સીમાંતનો સિધ્ધાંત (d) વૃદ્ધિનો સિધ્ધાંત
- 3) .. હથમાંનું એક પક્ષી ઝડિમાંના બે પક્ષીઓ સમાન છે ..-આ વાક્ય ક્યાં સિદ્ધાંતને લાગુ પડે છે?
- a) વૈકલ્પિક ખર્ચનો સિધ્ધાંત (b) વૃદ્ધિનો સિધ્ધાંત (c) વટાવનો સિધ્ધાંત (d) સમ સીમાંતનો સિધ્ધાંત

4) ખર્ચ વિશ્લેષણ કોણી સાથે સંબંધ ધરાવે છે?

- a) ઉત્પાદન વિશ્લેષણ (b) માંગ વિશ્લેષણ (c) પુરવઠા વિશ્લેષણ (d) આવક વિશ્લેષણ

5) વ્યાપારિક અર્થશાસ્ત્ર એટલે પેઢીના સૈદ્ધાંતિક અને વ્યવહારિક વર્તનનો અભ્યાસ -આમ કોણે કહું?

- a) બેઇટસ & પાર્કિન્સન (b) સ્પેન્સર & સીજલમેન (c) જોયલ ડીન (d) ડી.સી.હેગ

6) ઉત્પાદન વિશ્લેષણ કઈ પરિભાષામાં વ્યક્ત થાય છે?

- a) ભૌતિક જથ્થાની પરિભાષા (b) ખર્ચની પરિભાષા (c) આવકની પરિભાષા (d) નાણાકીય પરિભાષા

2](a) સ્થાપિત વસ્તુની માંગની આગાહીની રીતો પૈકી પરિસ્થિતિ નિર્દેશકોની તથા બજાર પ્રયોગ પદ્ધતિ સમજાવો.
[04]

અથવા

2](a) માંગની આગાહીનો અર્થ સમજાવી તેને અસરકર્તા પરિબળો ચર્ચો.

[07]

(b) ભૂતકાળના વલણો પરથી ભવિષ્યના વલણો મેળવવાની રીત સમજાવો.

[07]

2](b) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ચાર)

[04]

1) ગ્રાહકો શું ખરીદશે તેવો પ્રશ્ન તે અંગેની જણકારી ધરાવતા લોકોને પૂછવામાં આવે તેને કઈ રીત કહેવાય?

a) નિષ્ણાતોના અભિપ્રાયોની રીત (b) બજાર પ્રયોગ પદ્ધતિ (c) પરિસ્થિતિ નિર્દેશકોની રીત (d) આમાંથી એકપણ નહીં.

2) 'TREND AND CYCLE' પદ્ધતિ એટલે શું?

- a) ભૂતકાળના વલણો પરથી ભવિષ્યના વલણો મેળવવાની રીત (b) બજાર પ્રયોગ પદ્ધતિ
- c) પરિસ્થિતિ નિર્દેશકોની રીત (d) સહસંબંધ વિશ્લેષણ ની રીત

3) આર્થિક પરિવર્તનોની સાથે જ વધારો કે ઘટાડો થતો હોય તે કઈ રીત કહેવાય?

- a) સહ્યામી સમયશ્રેષ્ઠી (b) અનુગામી સમયશ્રેષ્ઠી (c) પુરોગામી સમયશ્રેષ્ઠી (d) સહસંબંધ વિશ્લેષણ

4) માંગની આગાહી માટે ધંધાદારી ઘોરણો સેવા આપતી સંસ્થા કઈ છે?

- a) NBER (b) NABARD (c) SEBI (d) આમાંથી એકપણ નહીં.

5) જાણીતી હકીકતો પરથી તારણ કાઢીને ભવિષ્ય વિષે અનુમાન કરવાના વ્યવસ્થિત પ્રયાસોને શું કહેવાય?

- a) પુરવઠા વિશ્લેષણ (b) આગાહી (c) માંગ વિશ્લેષણ (d) કિંમત

6) જો વિધેય વેચાણ સિવાય એક જ પરિબળ ધરાવતું હોય તો તે કયો સંબંધ કહેવાય?

- a) સાદો સહસંબંધ (b) નિયત સંબંધ (c) બહુવિધ સહસંબંધ (d) આમાંથી એક પણ નહીં.

3](a) ખર્ચવત્તાની કિંમત પદ્ધતિનો અર્થ સમજાવી, તેના ફાયદા-ગેરફાયદા ચર્ચો. [14]

અથવા

3](a)(1) ચાલુ બજારદરે કિંમત પદ્ધતિ સમજાવો. [07]

(2) પ્રયોગાત્મક કિંમત પદ્ધતિ સમજાવો. [07]

3](b) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (કોઈ પણ ત્રણ) [03]

1) ચાલુ બજારદરે કિંમત પદ્ધતિને બીજા ક્યાં નામથી ઓળખવામાં આવે છે?

- a) અનુકરણાત્મક કિંમત પદ્ધતિ (b) ખર્ચ-વત્તાની કિંમત પદ્ધતિ (c) પ્રયોગાત્મક કિંમત પદ્ધતિ (d) વૃદ્ધિ ખર્ચ પદ્ધતિ

2) ખર્ચ વત્તાની કિંમત પદ્ધતિની એક મર્યાદા એ છે કે તે _____

- a) માંગની અવગણના કરે છે (b) પુરવઠાની અવગણના કરે છે

- (c) ઉત્પાદન ખર્ચની અવગણના કરે છે (d) કિંમતની અવગણના કરે છે

3) રૂકા ગાળામાં કઈ કિંમત નીતિ અપનાવવામાં આવે છે?

- a) ખર્ચ વત્તાની કિંમતનીતિ (b) પ્રયોગાત્મક કિંમતનીતિ (c) વૃદ્ધિ ખર્ચ કિંમતનીતિ (d) ચાલુ બજારદરે કિંમતનીતિ

4) વળતરના દર પર આધારિત કિંમત પદ્ધતિ એ કઈ કિંમત પદ્ધતિનું સુધારેલું સ્વરૂપ છે?

- a) વૃદ્ધિ ખર્ચ કિંમત પદ્ધતિ (b) ખર્ચ-વત્તાની કિંમત પદ્ધતિ

- c) ચાલુ બજારદરે કિંમત પદ્ધતિ (d) પ્રયોગાત્મક કિંમત પદ્ધતિ

5) પૂર્ણ ખર્ચની કિંમત પદ્ધતિને બીજા ક્યાં નામથી ઓળખવામાં આવે છે?

- a) ખર્ચ વત્તાની કિંમત પદ્ધતિ (b) પ્રયોગાત્મક કિંમત પદ્ધતિ

- c) અનુકરણાત્મક કિંમત પદ્ધતિ (d) આમાંથી એક પણ નહીં.

4](a) સમતૂટ આલેખ(ઉત્પાદન તથા વેચાણ) દોરી સમતૂટ વિશ્લેષણ સમજાવો. [14]

અથવા

4](a) કુલ ખર્ચ, સરેરાશ ખર્ચ તથા સીમાંત ખર્ચ ના ખ્યાલો સમજાવો [07]

(b) સમતૂટ વિશ્લેષણની મર્યાદાઓ ચર્ચો. [07]

4](b) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.(કોઈ પણ ત્રણ) [03]

1) સમતૂટ બિંદુએ કઈ પરિસ્થતિ જોવા મળે છે?

a) નહીં નફો ઓછુ નુકસાન (b) નહીં નફો નહીં નુકસાન (c) ઓછો નફો ઓછુ નુકસાન (d) ઓછો નફો વધુ નુકસાન

2) સમતૂટ બિંદુએ શું હોય છે?

a) કુલ આવક અને કુલ ખર્ચ સરખા હોય છે (b) કુલ આવક વધુ અને કુલ ખર્ચ ઓછુ હોય છે.

c) કુલ આવક ઓછી અને કુલ ખર્ચ વધુ હોય છે (d) આમાંથી એક પણ નહીં.

3) નીચેનામાંથી કયું ખર્ચ ધંધાકીય પ્રવૃત્તિની દરેક કક્ષાએ સરખું જ રહે છે?

a) ડુબત ખર્ચ (b) ખરેખરું ખર્ચ (c) વૈકલ્પિક ખર્ચ (d) વૃદ્ધિગત ખર્ચ.

4) લાંબા ગાળે બધા પ્રકારના ખર્ચ કેવા બને છે?

a) અસ્થિર ખર્ચ (b) સીમાંત ખર્ચ (c) સ્થિર ખર્ચ (d) આમાંથી એક પણ નહીં.

5) મંદીના સમયે એતિહાસિક ખર્ચ કરતા પુનઃસ્થાપના ખર્ચ કેવું હોય છે?

a) ઓછુ (b) વધુ (c) સરખું (d) આમાંથી એક પણ નહીં.

1. દરેક પ્રશ્નનો [a] અથવા [a(i)] અને [a(ii)] જ લખવાના રહેશે.
2. પ્રશ્ન : ૧[a] અથવા ૧[a(i)] અને ૧[a(ii)] તથા ૨[a] અથવા ૨[a(i)] અને ૨[a(ii)] ના 14 માર્ક્સ ના બદલે ૧૮ માર્ક્સ રહેશે.
3. પ્રશ્ન : ૩[a] અથવા ૩[a(i)] અને ૩[a(ii)] તથા ૪[a] અથવા ૪[a(i)] અને ૪[a(ii)] ના 14 માર્ક્સ ના બદલે ૧૭ માર્ક્સ રહેશે.
૪. દરેક પ્રશ્નનો પ્રશ્ન નં ૧(b), પ્રશ્ન નં ૨(b), પ્રશ્ન નં ૩(b) તથા પ્રશ્ન નં ૪(b) (ટુંકા પ્રશ્નો) વિધાર્થીએ લખવાના નથી.

1] (a) Discuss the Nature and Characteristics of Managerial Economics.

[14]

Or

1] (a) (1) Explain the concept of Incremental.

[07]

(2) Explain the concept of Discounting.

[07]

1] (b) Answer the following questions. (Any four)

[04]

1) A decision is sound if it increases revenue more than costs , what is the principle ?

- a) Theory of income (b) The Incremental Concept
- (c) Theory of Equi-marginal principle (d)The Opportunity cost concept .

2) Which is called Principle of Supremacy ?

- a) The Discounting Principle (b) The Opportunity cost concept
- (c) Theory of Equi-marginal principle (d) The Incremental Concept

3) `` A bird in hand is worth two in the bushes '' - Where does this phrase apply?

- a) The Opportunity cost concept (b) The Incremental Concept
- c) The Discounting Principle (d) Theory of Equi-marginal principle

4) To whom does Cost Analysis related ?

- a) Product analysis (b) Demand analysis (c) Supply analysis (d) Revenue analysis

5) `Business Economics is a study of behavior of firm in theory and practice`-who said this?

- a) Bates & Parkinson (b) Spencer & Siegelman (c) Joel Dean (d) D.C. Hague.

6) In what terms is Product Analysis expressed?

- a) Definition of quantitative quantities (b) Terminology of expenditure
- c) Terminology of income (d) Financial terminology

2] (a) Explain the Barometric Indicators of Demand forecasting of Established Product and Explain Market Experiment Method.

[14]

Or

2] (a) Explain Demand forecasting and Discuss factors affecting it .

[07]

(b) Explain Trend Projection .

[07]

2] (b) Answer the following questions. (Any four)

[04]

1) Which is the method to ask knowledgeable people of what the customer will buy?

- a) Methods of Expert Opinion (b) Market Experiment Method (c) Barometric Indicators (d) None of these.

2) What is the 'TREND AND CYCLE' method?

- a) Ways to get future trends from past trends (b) Market experiment method
- c) Barometric Indicators (d) Methods of correlation analysis

3) Which factors increase or decrease with Economic changes ?

- a) Coincident Series (b) Lagging Series (c) Leading Series (d) Correlation analysis

4) Which is the business based organization for Demand Forecasting ?

- a) NBER (b) NABARD (c) SEBI (d) None of these

5) What are the systematic attempts to predict the future by drawing on known facts?

- a) Supply Analysis (b) Forecasting (c) Demand Analysis (d) Cost

6) If a function has only one factor other than sales, what is the relationship?

- a) Simple correlation (b) Fixed relationship (c) Multiple correlation (d) None of these.

3] (a) Explain the meaning of the Cost Plus Pricing Method, and Discuss its advantages and disadvantages. [14]

Or

3] (a) (1) Explain the Going Rate Pricing Method. [07]

(2) Explain the Experimental Pricing Method. [07]

3] (b) Answer the following questions (any three) [03]

1) By what other name is the Going Rate Pricing method known?

- a) Imitative Pricing Method (b) Cost-plus Pricing method
- c) Experimental pricing method (d) Incremental cost method

2) One limitation of the Cost Plus Pricing method is that it _____.

- a) ignores demand (b) ignores supply
- (c) ignoring production costs (d) ignoring costs

3) What pricing policy is adopted in the short term?

- a) Cost plus pricing (b) Experimental pricing (c) Incremental cost pricing (d) Going Rate pricing

4) What is the revised form of pricing method based on the Rate of Return Pricing ?

- a) Incremental cost pricing method (b) Cost Plus Pricing Method
- c) Going Rate Pricing Method (d) Experimental Pricing Method

5) By which other name is Full Cost Pricing System known?

- a) Cost Plus Pricing Method (b) Experimental pricing method
- (c) Imitative Pricing Method (d) None of these.

4] (a) Draw Break-Even -Charts(product and sales) and Explain Break- Even Analysis. [14]

Or

4] (a) Explain the concepts of Total Cost, Average Cost and Marginal Cost. [07]

(b) Discuss the limitations of Break-Even- Analysis. [07]

4] (b) Answer the following questions (any three) [03]

1) What situation is observed at Break-Even -Point?

- a) No Profit Less Loss (b) No Profit No Loss (c) Low Profit Low Loss (d) Low Profit More Loss

2) What is the Break-Even- Point?

- a) Total Income and Total Cost are the same (b) Total Income is high and Total cost is less.
- c) Total income is low and Total cost is high (d) None of these.

3) Which of the following costs is the same at every level of business activity?

- a) Sinking Costs (b) Actual Costs (c) Opportunity Cost (d) Incremental Costs.

4) How do all kinds of Cost take place in the long run?

- a) Variable Cost(b) Marginal Cost (c) Fixed Cost (d) None of these.

5) What is the cost of Replacement compared to historical costs during recession?

- a) Less (b) More (c) Equal (d) none of these.